

Old Photos Mirror the Past: His Majesty King Bhumibol Adulyadej's Visits to the United States of America and European Countries

His Majesty King Bhumibol Adulyadej is the monarch who has been on the throne longer than other monarchs in Thai history. The King has done multifarious duties for Thai populaces until now, which one significant activity is about foreign affairs resulting that the King has realized on the benefits to establish good relationship with other nations in the global.

From 14 June 1960 to 18 January 1961, His Majesty King Bhumibol Adulyadej and Her Majesty Queen Sirikit had paid a visit to the United States of America and 13 countries in Europe; that is: England, West Germany, Portuguese, Switzerland, Denmark, Norway, Sweden, Italy, Belgium, France, Luxemburg, Netherlands and Spain respectively. The first visit of Their Majesties the King and Queen paid was the United States of America where they stayed more than a month before going to European nations. The schedule was so tight that there was a little time to rest but Their Majesties the King and Queen had succeeded to do multifarious duties bringing advantages to the nation and Thai populaces.

These visits were an important and valuable activity in Thai history. The King has a long and wide vision to fundamentally establish good ties with leaders of other countries to upgrade Thailand for international acceptance. He also brought Thai people's warm friendship to tighten relations with people in the United States of America and European Countries so as to have more understanding and assistance to each other.

Translated by Salinya Mephokee

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยือน สหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรป

จุฑาทิพย์ อังคสุสิงห์*

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ เยือนศาลาว่าการเดนมาร์ก พุทธศักราช ๒๕๐๓

พุทธศักราช ๒๕๔๔ เป็นวาระมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ครองราชสมบัติยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย ตลอดระยะเวลาที่ทรงปกครองประเทศ ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของพลชนิกโดยตลอดมา ทั้งในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน การทหาร การเกษตร การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

การสาธารณสุข สังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาสภาพแวดล้อม

นอกจากพระราชกรณียกิจในด้านดังกล่าวแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงเห็นประโยชน์ของการผูกไมตรีกับนานาประเทศเพื่อความเจริญก้าวหน้ามั่นคงของประเทศชาติบ้านเมือง พระองค์จึงได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนมิตรประเทศต่างๆ ทั่วโลก ดังพระราชดำริเนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและยุโรปตอนหนึ่งว่า

* นักกฎหมายเหตุ ๖ ๖. สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ เยือนสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

“...การผูกน้ำใจกันไว้นั้น ธรรมดาญาติพี่น้องก็ไปเยี่ยมตามทุกข์สุขกันและกัน แต่สำหรับประเทศนั้นประชาชนนับแสนนับล้านจะไปเยี่ยมกันก็ยาก เขาจึงยกให้เป็นหน้าที่ของประมุข ในการไปเยี่ยมประเทศต่างๆ ข้าพเจ้าก็จะแสดงต่อประชาชนของประเทศเหล่านั้นว่า ประชาชนชาวไทยมีมิตรจิตมิตรใจต่อเขา เพื่อให้ฝ่ายเขารู้จักเมืองไทยและให้เกิดมีน้ำใจดีต่อชาวไทย...”

พุทธศักราช ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรปรวม ๑๔ ประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๐๔ การเสด็จฯ ในครั้งนั้นทั้งสองพระองค์เสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรก โดยประทับอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณ เดือนเศษ

ในการเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรปนั้น พระองค์ทรง

ทำหน้าที่แทนประชาชนชาวไทยเพื่อกระชับความสัมพันธ์กับมิตรประเทศ พระองค์และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจหนักที่ต้องเตรียมพระองค์ในพิธีการต่างๆ ต้องเสด็จพระราชดำเนินไปตามกำหนดพิธีการต่างๆ เป็นอันมาก จนแทบจะไม่ทรงมีเวลาพักผ่อนพระวรกาย ทั้งสองพระองค์ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจจนบังเกิดผลสำเร็จ นำผลประโยชน์มาสู่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทย การเสด็จพระราชดำเนินไปเยือนต่างประเทศแต่ละครั้งเป็นที่กล่าวขานถึงพระบารมีเลื่องลือขจรไกลการเสด็จพระราชดำเนินไปเยือนต่างประเทศมิใช่เป็นการเสด็จฯ ไปทรงพักผ่อนพระวรกายหรือเพื่อความเกษมสำราญพระราชฤทัยแต่ประการใด แต่การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่างๆ นั้นเป็นไปเพื่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยเป็นสำคัญ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงบันทึกไว้เมื่อคราวตามเสด็จฯ ไปต่างประเทศอย่างเป็นทางการ ความตอนหนึ่งว่า

* พระราชดำรัสอาสาประชาชนชาวไทยเนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและยุโรปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปราศรัยต่อประชาชนชาวไทยทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ เวลา ๒๐.๐๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิราลงกรณ ขณะเสด็จฯ เยือนสวนสนุกดิสนีย์แลนด์ของวอลท์ ดิสนีย์ เมื่อเดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยี่ยมศูนย์พยาบาลเด็กในรัฐอาวาย เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

“...ทุกครั้งที่ก่อนที่จะเดินทางไปต่างประเทศ พระเจ้าอยู่หัวจะมีรับสั่งให้ทุกคนที่จะตามไปใน ขบวนเสด็จฯ มาเฝ้าฯ แล้วทรงเตือนว่า “การไป ครั้งนี้ของพวกเราทุกคนเปรียบเสมือนผู้แทนของ คนไทยทั้งชาติ ใครมีเรื่องราวทุกข์ร้อนหนักหนา อย่่างไร ก็ให้หนักเอาเบาสู้ อย่่าหนักวาดภาพ ว่าจะได้ไปเที่ยวสนุกสนาน จะได้ไม่ผิดหวัง”

การเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกา” ในครั้งนั้นประสบความสำเร็จมาก แม้ประเทศไทยของเราจะเป็นเพียงประเทศเล็กๆ ในสายตาของคนอเมริกัน แต่ด้วยพระราชจริยาวัตร อันงดงามของทั้งสองพระองค์ที่ปรากฏแก่สายตาคนอเมริกันจนเป็นที่ชื่นชม นับตั้งแต่ วาระแรกที่เสด็จพระราชดำเนินไปถึงโดยเฉพาะ ชาวอเมริกันที่ได้มีโอกาสได้เฝ้าฯ ทุกคน ต่างได้ประจักษ์แก่สายตาถึงพระปรีชาสามารถ พระราชปฏิภาณไหวพริบอันเฉียบแหลม สุขุม ลึกซึ้งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ว่าจะเป็นการพระราชทานสัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน นักหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ หรือการพระราชทานกระแสพระราชดำรัสในโอกาสต่างๆ แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาญาณของพระองค์ อย่างเด่นชัด

* เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกากระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ รอรับเสด็จฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถแห่งสหราชอาณาจักร ในงานพระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ตำบลแอชเบิร์น กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานในงานพิธีต่างๆ นั้น แสดงถึงควมมีพระราชอัจฉริยภาพอย่างสูง กระแสพระราชดำรัสมีเนื้อหาสาระเข้ากับเหตุการณ์ โน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้มีความคิด ความรู้สึกสอดคล้องไปตามกระแสพระราชดำรัส ดังจะเห็นได้จากกระแสพระราชดำรัส มีความตอนหนึ่งว่า

“...ฮาวายอาจเป็นรัฐที่เขารว้วยที่สุดของ สหรัฐฯ แต่ความเจริญก้าวหน้าอันน่าชื่นชมของ มลรัฐนี้ได้เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ฮาวายเป็น

ศูนย์กลางที่สำคัญยิ่ง ตั้งอยู่กลางมหาสมุทร แปซิฟิก ซึ่งเชื่อมประชาชนของสหรัฐฯ กับ ประชาชนของประเทศไทยและเอเชียตะวันออก เอเชียใต้ มรดกทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ซึ่งส่วนมากมีกำเนิดในเอเชียสามารถช่วยให้เกิด ความเข้าใจดี และส่งเสริมมิตรภาพให้มียู่ ตลอดไประหว่างชาติของเรา ท่านสามารถจะทำ หน้าที่เป็นผู้อธิบายขนบธรรมเนียมและสถาบัน ของเรา ในทุกขณะที่อาจจะมียางคนที่ยังไม่ เข้าใจได้ง่าย...”

“ กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่สถานนิติบัญญัติของรัฐฮาวาย เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงของสหราชอาณาจักร
เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นักเรียนไทยในสหราชอาณาจักรเข้าเฝ้าฯ
ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย กรุงลอนดอน เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

และอีกตอนหนึ่งของกระแสพระราชดำรัสที่จับอกจับใจผู้ได้ยินได้ฟัง โดยเฉพาะคนไทยทำให้เกิดมโนคติใฝ่ฝันจัดจ้านให้เกิดความคิดเห็นสอดคล้องไปกับกระแสพระราชดำรัสว่า

“ในส่วนตัวของข้าพเจ้าเองแล้ว การมาครั้งนี้ นับว่าเป็นความสำคัญมากอยู่ ข้าพเจ้าเกิดในประเทศนี้เอง ฉะนั้น จึงพูดได้ว่าสหรัฐอเมริกาเป็นเมืองมารดาของข้าพเจ้า การมาเยือนคราวนี้ทำให้รู้สึกตื่นเต้นมาก รู้สึกดีใจเหมือนได้เดินทางกลับบ้าน...”

กระแสพระราชดำรัสนี้ เป็นกระแสพระราชดำรัสที่ลึกซึ้ง สุขุมคัมภีรภาพ สามารถเรียกร้องความเป็นมิตร ความเป็นสายเลือด ความเป็นแผ่นดินที่มีแผ่นดินแม่เดียวกัน ทำให้คนไทยและคนไทยกระชับความสัมพันธ์กันแนบแน่นยิ่งขึ้นตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยี่ยมศาลาไทย ซึ่งตั้งอยู่ในอุทยานสาธารณะของเมืองบาดฮอนบูร์ก ประเทศเยอรมัน โดยมีนายคาร์ลฮอล นายเทศมนตรี และนายเกออร์จ อวักตินส์ ผู้ว่าราชการ มณฑลเฮสเซ่ ถวายการต้อนรับ

เมื่อเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓ ศาลาไทยแห่งนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชทาน แก่เมืองนี้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๐ ขณะที่พระองค์ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรบ่อน้ำแร่

กระแสพระราชดำรัสที่พระราชทานในงานพิธีต่างๆ ในการเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาที่นับว่ามีความประทับใจมากที่สุด เป็นที่ยกย่องกล่าวขานกันมากที่สุด ได้แก่ พระราชดำรัสที่พระราชทาน ณ รัฐสภาของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ ตามที่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต ซึ่งติดตามไปในขบวนเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาในคราวนั้น ได้ทรงนิพนธ์ไว้ว่า

“...ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระกระแสพระราชดำรัสแก่ที่ประชุมรัฐสภาของสหรัฐอเมริกานั้น สมาชิกรัฐสภาถึงกับปรบมือถวายพระเกียรติยศเป็นตอนๆ รวมทั้งสิ้นถึง ๑๗ ครั้ง และเมื่อพระราชทานกระแสพระราชดำรัสจบลง สมาชิกรัฐสภาอเมริกันทั้งหมดก็ยืนขึ้นปรบมือถวายพระเกียรติยศเสียงสนั่นหวั่นไหวไปทั่วรัฐสภาอันกว้างใหญ่มโหฬารนั้น...”

* กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอบประธานาธิบดี ไอเซนฮาวร์ ที่ทำอากาศยานกรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จฯ เยี่ยมประธานาธิบดีโปรตุเกส และภริยา

นายแม็กซ์ บราวน์เนอร์ นายกเทศมนตรีเมืองฮัมบูร์ก
ถวายการต้อนรับที่ห้องโถงใหญ่ในศาลากลาง
เทศบาลเมืองฮัมบูร์ก ประเทศเยอรมัน

สรุปในใจความในกระแสพระราชดำรัส
ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน
เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาครั้งนั้น ก็เพื่อทรง
นำมิตรภาพและคำอวยพรของประชาชนชาวไทย
มาให้แก่ประชาชนชาวอเมริกันด้วยพระองค์เอง
กับทั้งการเสด็จมาเยือนสถานที่ที่เสด็จพระราช
สมภพ เพื่อความภาคภูมิใจเหมือนอย่างเช่น
อเมริกันภาคภูมิใจในความเจริญของประเทศตน
และพร้อมกันนั้นได้มีพระราชดำรัสถึงการให้
ความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อประเทศ
ในภูมิภาคเอเชียและต่อประเทศไทยโดยตรง
หวังว่าวันหนึ่งข้างหน้าประเทศไทยคงจะพึ่ง
ตนเองได้

เสด็จฯ ทอดพระเนตรนิทรรศการแสดงตุ๊กตาที่เมืองบูร์มิงแฮม ศูนย์กลางการทำตุ๊กตาของเยอรมนีตะวันตก
เมื่อเดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรงานแสดงสรรพสินค้าในเมืองไลป์ซิก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

พระราชทานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ
แต่พระเจ้ากรุงเดนมาร์กในเรือจตุสดนเดย์ (Jutlandia)
ซึ่งเคยใช้เป็นเรือกาชาดสำหรับลำเลียง
ทหารเจ็บป่วยในสมรภูมิเกาหลี
เมื่อวันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

ความสำเร็จในการเสด็จพระราชดำเนิน
เยือนประเทศสหรัฐอเมริกาของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวในครั้งนั้น นอกจากพระองค์จะ
ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจแทนประชาชนชาวไทย
ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อันไพศาลแก่ประเทศชาติ
แล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ถือเป็นความ
ภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญที่มีต่อกันแม้เวลา
จะผ่านไปนานแล้ว ดังจะเห็นได้จากเมื่อคราวที่
ประธานาธิบดีลินดอน บี จอห์นสัน ของสหรัฐ-
อเมริกาเดินทางมาเยือนประเทศไทยเมื่อวันที่
๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ ได้กราบบังคม
ทูลถึงกระแสพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานแก่ที่ประชุมใหญ่
สภาครองเกรสของสหรัฐอเมริกา เมื่อพุทธศักราช
๒๕๐๓ ความว่า

สมเด็จพระเจ้ากรุงเดนมาร์กและสมเด็จพระราชินีแห่งเดนมาร์ก ทรงจัดงานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ
ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ
เมื่อวันที่ ๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

"...กระแสพระราชดำริสที่ใต้ฝ่าละออง
ธุลีพระบาทได้มีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทาน
แก่ที่ประชุมใหญ่สภาองค์การสหประชาชาติเมื่อปี
พุทธศักราช ๒๕๐๓ นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
สัมพันธภาพระหว่างประเทศของใต้ฝ่าละออง
ธุลีพระบาทกับของข้าพเจ้าก็ได้ดำเนินมาตาม
พระราชดำริสในครั้งนั้น การร่วมมือระหว่าง
ไทยกับสหรัฐอเมริกาได้กระชับมั่นคงยิ่งขึ้นและ
ทั่วโลกก็ได้ประจักษ์แล้ว จากการร่วมมือกัน
เช่นนี้ว่า เป็นความประสงค์ของเราที่ตรงกัน
และยอมเป็นที่ประจักษ์แจ้งแก่ทุกคนแล้วว่า
ประโยชน์ที่มีต่อกันและกันได้เกิดขึ้นมา

เนื่องจากการร่วมมือระหว่างไทยกับสหรัฐ-
อเมริกา..."

หลังจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ทรงเสร็จสิ้นพระราชภารกิจเสด็จเยือนประเทศ
สหรัฐอเมริกาแล้ว ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จ
พระราชดำเนินไปประทับ ณ ประเทศสวิตเซอร์-
แลนด์ เพื่อทรงพักผ่อนพระราชอิริยาบถก่อนที่
จะเสด็จเยือนประเทศอื่นๆ ในทวีปยุโรป พระองค์
ได้เสด็จฯ เยือนสหราชอาณาจักรเป็นประเทศแรก
แล้วจึงเสด็จฯ เยือนประเทศอื่นๆ อีกจนครบ
๑๔ ประเทศ ดังนี้

เสด็จฯ ทอดพระเนตรพิพิธภัณฑ์ของนอร์เวย์
เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

เสด็จฯ เยี่ยมสภากาชาดอิตาลี ที่กรุงโรม
เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๐๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า
พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ในงานเลี้ยงพระกระยาหาร
กลางวัน ซึ่งประธานาธิบดีฝรั่งเศสและภริยาจัดถวาย
เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทรงวางพวงมาลา
ที่อนุสาวรีย์ทหารนิรนาม เบลเยียม เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ระหว่างวันที่ ๑๔ ถึง ๒๑ กรกฎาคม พุทธ
ศักราช ๒๕๐๓ เสด็จพระราชดำเนินเยือน
สหราชอาณาจักร ในการนี้ทั้งสองพระองค์
ทรงได้รับการต้อนรับอย่างดีจากชาวอังกฤษ
ซึ่งมีน้ำใจและเข้าใจในความหมายของการมา

เยือนระหว่างประมุขของประเทศ ประชาชน
ต่างพากันมารับเสด็จฯ อย่างเนืองแน่น

ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ถึงวันที่
๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือน
สาธารณรัฐเยอรมัน

เสด็จพระราชดำเนินมายังศาลาเทศบาลกรุงบรัสเซล
ประทับที่หน้ามุขของศาลาเทศบาล
เพื่อให้ประชาชนเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

ระหว่างวันที่ ๒๒ ถึง ๒๕ สิงหาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐ
โปรตุเกส

ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๓๑ สิงหาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
สวีเดน

ระหว่างวันที่ ๒ ถึง ๕ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
เดนมาร์ก ซึ่งพระเจ้าเฟรเดริกและพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด
กันเป็นอย่างยิ่ง

ระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๒๑ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศนอร์เวย์

ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๒๖ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
สวีเดน

ระหว่างวันที่ ๒๘ กันยายน ถึง ๑ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐ
อิตาลีและนครรัฐวาติกัน

ระหว่างวันที่ ๔ ถึง ๗ ตุลาคม พุทธศักราช
๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศเบลเยียม สมเด็จพระ
พระราชินีอัมเบรูงทรงมีความรักใคร่สนิทสนม
กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อทรง

เสด็จออกหน้ามุขของศาลาเทศบาลเมืองกัม
เพื่อให้ประชาชนเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

แกรนด์ดัชเชสแห่งลักเซมเบิร์ก พระสวามี และ
ประชาชนชาวเมืองตีฟแฟร์ตองช้ถวายการต้อนรับ
ในโอกาสเสด็จฯ เยือนศาลาเทศบาล
เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ทราบข่าวว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ
มายุโรปจะทรงโทรศัพท์ทูลเชิญให้ไปประทับ
เป็นพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ ณ กรุง
บรัสเซล เสมอ

ระหว่างวันที่ ๑๑ ถึง ๑๔ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนสาธารณรัฐ
ฝรั่งเศส

ระหว่างวันที่ ๑๗ ถึง ๑๙ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ เสด็จฯ เยือนประเทศ
ลักเซมเบิร์ก ซึ่งประเทศลักเซมเบิร์กนี้แม้จะ
เป็นประเทศเล็กแต่ประชาชนมีน้ำใจไมตรีอันดี
ต่ออาคันตุกะที่มาเยือนเป็นอย่างยิ่ง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เจ้าชายเบอร์ฮาร์ด
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เจ้าหญิงบิทรักซ์ องค์รัชทายาท และเจ้าหญิงไอรีนพระชนิษฐา
ในงานเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ เมืองโนวโรกาสดัตช์ฯ เยือนประเทศเนเธอร์แลนด์
เมื่อเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๒๗ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๕๐๓ ดัตช์ฯ เยือนประเทศ
เนเธอร์แลนด์ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
แห่งเนเธอร์แลนด์ได้ถวายการต้อนรับอย่าง
สมพระเกียรติ

ระหว่างวันที่ ๓ ถึง ๘ พฤศจิกายน
พุทธศักราช ๒๕๐๓ ดัตช์ฯ เยือนประเทศสเปน
ตามลำดับรวม ๑๔ ประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑๔
มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๑๘ มกราคม
พุทธศักราช ๒๕๐๔

รวมเวลาที่ประทับอยู่ในต่างประเทศ
นานถึง ๗ เดือน

การเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกา
และประเทศในทวีปยุโรปรวม ๑๔ ประเทศ
นับเป็นพระราชกรณียกิจพิเศษครั้งสำคัญที่มี
คุณค่าอันยิ่งใหญ่ทางประวัติศาสตร์ ด้วยทรงมี
สายพระเนตรอันยาวไกลในการวางรากฐาน
เชื่อมความสัมพันธ์ไมตรีกับผู้นำประเทศต่างๆ
เพื่อยกระดับของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับ
จากนานาประเทศทั่วโลก ทรงนำไมตรีจิตมิตรภาพ
จากประชาชนชาวไทยไปกระชับสัมพันธ์ไมตรีกับ
มิตรประเทศเพื่อนบ้านในประเทศสหรัฐอเมริกา
และประเทศในยุโรป ส่งผลให้เกิดความเข้าใจ
อันดีต่อกันฉันมิตรระหว่างประเทศไทยกับ
ประเทศต่างๆ เป็นไปอย่างสนิทสนมแนบแน่น
และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น